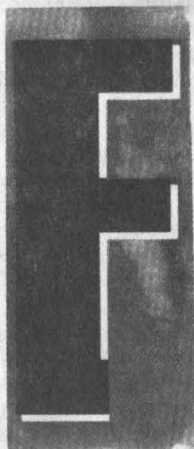

HEI, TEACHER!

ac parte dintre cei care, începînd din vară, în fiecare vineri noaptea își mai fac o cafea să reziste la **Gaudeamus**, iar cînd pe generic văd numele lui Jo Hurdubae și Andras Bitay sînt sigură că ce va urma răscumpără rutina, demagogia, convenționalismul și tendențiozitățile înghițite pînă la acea oră.

Nu știu cum arată reporterii aștia și alți cîțiva care nu au vanitatea să-și expună îndelung chipurile cu numele scrise dedesubt, dar le sînt recunoscătoare că mi-au redat de multe ori încrederea tonică în noțiuni pervertite și deturnate de contexte oportuniste, că profesionalismul, talentul cu care filmează, bazat pe curaj, sinceritate, umor, transmit peliculei pulsul unei vîrste la care nu din candoare îți asumi să arăți că împăratul e gol.

Paranteză: am făcut de cîteva ori, cu televizorul, exerciții fizionomice; am închis sonorul și am privit doar chipurile, gesticulația, grimasele celor care informau, dezbăteau, își expuneau opiniile: păreau niște interpreți ai unor roluri ce-i depășeau, pozau pătrunși de propria exacerbată importanță, mimau, deseori grotesc, niște personaje - film mut cu diletanți. Invers, dacă închideam ochii și ascultam doar sonorul, dicția afectată, emfaza, declamația demagogică și ridicarea de ton, suficiența și retorismul patetic făceau falsul și mai sesizabil, și mai iritant.

Singurii care au rezistat la această dublă probă au fost copiii și tinerii care nu știu și nici nu vor să joace alt rol decît al sincerității totale, care ignoră aparatul de filmat și din pricina asta sînt plăcuți la privit și atașanți, te poți regăsi în ei cu ce ți-a mai rămas curat în tine.

Între senatorii Dumitrașcu, Văcaru, Săndulescu ș.c.l. pe de o parte și Jo Hurdubae cu fetele și băieții care nu admit compromisul, minciuna, conformismul și nu cer nimic pentru ei decît să li se răspundă la întrebările care-i frămîntă, pe mine mă reprezintă și mă implică total aceștia din urmă.

Cît de mărginit, pătimaș sau oportunist trebuie să fii ca să blamezi cu indignare - cum am auzit în parlament - punctul lor de vedere! Au fost agresati, calomniați, li se repetă mereu că treaba lor e să

învețe, nu să-și exprime opiniile despre acțiunile puterii și ceea ce se întîmplă cu societatea civilă - sînt taxați de la vîrf drept destabilizatori, uitîndu-se că dacă ceva apucă să se stabilizeze strîmb, degeaba venim să ne culpabilizăm după decenii.

Mă întreb cu ce drept un "ales al poporului", fost secretar de partid, profesor de ceașescologie, nomenclaturist, milițian sau simplu funcționar conștiincios al dictaturii (față de care protesta ascultînd posturi străine) își permite acum să acuze de "destabilizare" o bună parte a unei generații care nu are altă vină decît de a se fi născut prea tîrziu pentru compromisurile pe care, într-un fel sau altul, cu toții le-am făcut. Ei, studenții, nu au alt cadru de exprimare la televiziune decît o emisiune prea nocturnă. Dar chiar și acest spațiu cînd majoritatea populației doarme deranjează puterea, care ar vrea să-i vadă preocupați doar de probleme "specifice vîrstei", programe didactice, divertismente frivole și inofensive, sub tutela unor autorități diriguitoare a gîndirii lor.

Sigur că e greu de suportat privirea unei fete bătute la Jilava, după un an în care torționarii de atunci au fost avansați în grad și a căror experiență e în continuare necesară, sigur că sînt cel puțin stînjiniteare întrebările repetate despre morții de după 22 decembrie și chemarea minerilor ale căror victime au fost în primul rînd ei, studenții, că nu e psihic confortabil să te simți în culpă, ca un părinte în care copilul a avut încredere și de care a fost înșelat, mințit, pedepsit pe nedrept.

De aceea societatea, prin reprezentanții ei legitimi, se străduiește să le bage mințile în cap, să-i facă asemeni Văcarilor și Dumitraștilor sau măcar Patricilor și Crăsnarelor - numai că ei nu se lasă modelați. Cel puțin pînă spre 25 de ani, nu.

Am văzut într-o noapte, într-o dezbateri despre emisiunea lor, un asemenea exemplar de student "model" - tuns, legitim, costum, cravată + limbajul asortat. Am închis sonorul: arăta ca un activist care și-a lăsat barbă pentru deghizare, ca un parlamentar, ca un "om de bine". Am închis ochii: fraze, vorbe, accente - totul ultracunoscut de la orele de "maximă audiență". Am avut o secundă viziunea coșmarească a unei studențimi uniforme care ar arăta și ar vorbi astfel. "Avem un tineret minunat"... mi-a zberbat în memorie vocea răgușită, dar am deschis ochii și i-am văzut acolo și pe ceilalți, ai lui Jo Hurdubae. Rîdeau.

ADRIANA BITTEL